

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Bevoegdheidenschema 10 – Drinkwater, levensmiddelen, diervoeders, biologische agentia

Afdeling Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweezorg
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl

Colofon

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade ontstaan door eventuele fouten c.q. onvolkomenheden in deze publicatie.

Om deze publicatie te kunnen blijven ontwikkelen en verbeteren, ontvangen wij graag commentaar en suggesties ter verbetering. Vragen of opmerkingen kunt u sturen naar info@nipv.nl, onder vermelding van Bestuurlijke Netwerkaarten.

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en provincie Noord-Holland, 2025

Auteur(s)	Merijn ten Dam, Samantha Daniels, Ernst Brainich
Contactpersoon	Merijn ten Dam

Datum	2025
Status	handboek
Versie	2025-1

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

10 Bevoegdheidenschema drinkwater, levensmiddelen, diervoeders, biologische agentia

(nood)drinkwater en noodwater

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			<p>er zijn in deze sector drie basistaken op het terrein van crisisbeheersing: (1) continuïteit, d.w.z. zo lang mogelijk de openbare voorziening in stand houden, (2) de voorziening van nooddrinkwater, d.w.z. maatregelen buiten (een deel van) de normale infrastructuur om, en (3) levering van noodwater, niet-drinkbaar water voor sanitaire en hygiënische doeleinden</p> <p>het algemene Europees kader wordt gevormd door Richtlijn 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (herziene Drinkwaterrichtlijn), <i>PbEU</i> 2020, L 435/1</p>

1. informatie

1a. inlichtingen verstrekken indien de verstoring naar redelijke verwachting kan leiden of al heeft geleid tot een onderbreking in de levering van	1a. eigenaar drinkwaterbedrijf aan inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	1a. art. 35 lid 2 Drinkwaterwet
--	--	---------------------------------

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
deugdelijk drinkwater gedurende een periode langer dan 24 uur, of wanneer, als gevolg van die verstoring, sprake is van een gevaar voor de volksgezondheid			
1b. informatie in verband met het niet voldoen aan kwaliteitseisen, waaronder in geval van een bepaalde concentratie legionellabacteriën	1b.1. eigenaar drinkwaterbedrijf en eigenaar van de desbetreffende collectieve watervoorziening of het desbetreffende collectieve leidingnet aan inspecteur, aan een andere eigenaar	1b.1. art. 24 lid 3 Drinkwaterwet; art. 28 lid 3 Drinkwaterwet; art. 22 lid 3 Drinkwaterbesluit; art. 23 Drinkwaterbesluit; art. 25 lid 1 Drinkwaterbesluit in geval van legionella: art. 41 lid 3 en 4 Drinkwaterbesluit	
	1b.2. eigenaar drinkwaterbedrijf en eigenaar van de desbetreffende collectieve watervoorziening of het desbetreffende collectieve leidingnet aan consumenten en andere afnemers	1b.2. art. 27 Drinkwaterwet; art. 28 lid 3 Drinkwaterwet; art. 22a Drinkwaterbesluit; art. 24 Drinkwaterbesluit; art. 25 lid 3 Drinkwaterbesluit	
	1b.3. informatie over een verstoring aan het lokale gezag	1b.3. art. 50 Wet veiligheidsregio's	1b.3.-1b.4. samenwerking tussen een drinkwaterbedrijf, een veiligheidsregio en een politieregio is vastgelegd in een regionaal convenant
	1b.4. informatie over crises (inclusief rampen) door het lokale gezag aan de bevolking en over de daarbij te volgen gedragslijn	1b.4. art. 7 lid 1 Wet veiligheidsregio's	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
2. maatregelen			2. volgens art. 50 Drinkwaterbesluit dienen drinkwaterbedrijven bij uitval van externe leveranties (zoals energie en chemicaliën) in staat te zijn tien dagen normaal te blijven leveren
2a. opheffen verstoring openbare drinkwatervoorziening	2a. eigenaar drinkwaterbedrijf	2a. art. 35 lid 1 Drinkwaterwet; art. 22 lid 2 Drinkwaterbesluit; art. 25 lid 2 Drinkwaterbesluit in geval van legionella: art. 41 lid 1 Drinkwaterbesluit	
2b. levering nooddrinkwater binnen een door de inspecteur vast te stellen termijn indien als gevolg van de verstoring, naar het oordeel van de inspecteur, de levering van drinkwater niet meer mogelijk of onaanvaardbaar is vanuit het oogpunt van volksgezondheid	2b. eigenaar drinkwaterbedrijf na oordeel inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	2b. art. 35 lid 3 Drinkwaterwet; art. 48 Drinkwaterbesluit	
2c. levering van noodwater, in het geval hiervoor genoemd onder 2b., voor zover dit technisch mogelijk is en er naar het oordeel van de inspecteur geen onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid of het distributienet optreden	2c. eigenaar drinkwaterbedrijf na oordeel inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	2c. art. 35 lid 4 Drinkwaterwet; art. 49 lid 1 Drinkwaterbesluit	2c. noodwater mag volgens art. 35 lid 4 Drinkwaterwet geen onaanvaardbaar risico opleveren voor de volksgezondheid. Art. 49 Drinkwaterbesluit voegt daar het distributienet aan toe. De amvb is daarmee ruimer dan de wet

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
2d. opleggen (spoed)bestuursdwang aan drinkwaterbedrijf	2d. minister van IenW	2d. art. 50 lid 1 Drinkwaterwet	
2e. levering van leidingwater verbieden of slechts toestaan voor gebruik in aangegeven gevallen op een daarbij aan te geven wijze vanwege (mogelijk) gevaar voor de volksgezondheid	2e. inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)	2e. art. 52 en 53 Drinkwaterwet	2e. art. 52 Drinkwaterwet kent geen bevoegdheid tot opdrachtgeving aan afnemers. Vergelijk <i>Kamerstukken II 1998/99</i> , 26 700, nr. 3, p. 11 en art. 14 lid 3 Richtlijn 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (herziene Drinkwaterrichtlijn), <i>PbEU 2020</i> , L 435/1 zie verder hieronder 2h
2f. onverwijld voorziening in de vorm van een regeling ter voorkoming of beperking van ernstig gevaar voor de volksgezondheid	2f.1. minister van IenW na overleg met minister van VWS	2f.1. art. 23 Drinkwaterwet	2f.1. toelichting uit <i>Kamerstukken II 2006/07</i> , 30 895, nr. 3, p. 53: <i>“Deze bepaling is in 2000 aan de Waterleidingwet toegevoegd om een basis te bieden voor de Tijdelijke regeling legionellapreventie in leidingwater, na de Legionella-uitbraak in Bovenkarspel. Het valt niet uit te sluiten dat zich in de toekomst nogmaals een gebeurtenis voordoet die noodzaakt tot het met spoed, direct op basis van de Drinkwaterwet zonder dat daartoe nog een wijziging van een algemene maatregel van bestuur vereist is, treffen van wettelijke maatregelen via een ministeriële regeling.”</i>
	2f.2. minister van JenV	2f.2. Besluit tijdelijke herindeling ministeriële taken in het geval van een	2f.2. voorzover de onverwijld uitoefening van deze taak noodzakelijk is om maatregelen te nemen ter voorkoming van een terroristisch

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
		terroristische dreiging met een urgent karakter jo art. 23 Drinkwaterwet	misdrijf of om op voorhand de gevolgen daarvan te beperken en indien overleg of overeenstemming daarover tussen de minister van JenV en de minister van lenM niet mogelijk is binnen de beschikbare tijd
2g. in buitengewone omstandigheden regels stellen of maatregelen treffen die hij redelijkerwijs nodig acht in het belang van de veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening	2g. minister van lenW	2g. art. 54 Drinkwaterwet	2g. vormvrij noodrecht, geen KB vereist
2h. beperking gebruik drinkwater door consumenten (het voorschrijven daarvan, dus niet alleen advies); zie toelichting bij 2e	2h.1. drinkwaterbedrijf	2h.1. algemene leveringsvoorwaarden	2h.1. zie art. 8.1 Model Algemene Voorwaarde Drinkwater VEWIN, waarin is geregeld dat het drinkwaterbedrijf bevoegd is om in het belang van een goede openbare drinkwatervoorziening de levering te beperken, te onderbreken, het verbruik voor bepaalde doeleinden te verbieden, dan wel aan de levering bijzondere voorwaarden te verbinden
	2h.2. minister van lenW	2h.2. art. 54 Drinkwaterwet	2h.2. toepassing van art. 54 Drinkwaterwet vergt inachtneming van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit op grond waarvan het drinkwaterbedrijf in beginsel zelf optreedt, namelijk op grond van de algemene voorwaarden. Bovendien kan een drinkwaterbedrijf het advies geven drinkwater voor consumptie te koken. Vervolgens kan de burgemeester (of voorzitter veiligheidsregio) op grond van zijn noodbevoegdheden eveneens verplichtingen opleggen aan afnemers. Een centrale bevoegdheid als opgenomen in art. 54 Drinkwaterwet kan evenwel niet worden gemist jegens drinkwaterbedrijven en afnemers, mede met het oog op het zich wijzigende

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			risico-landschap, dat wil zeggen klimaatverandering waarbij mondiaal scenario's van waterschaarste zich reeds voordoen en waarvan wordt verwacht dat deze zich zullen uitbreiden

2h.3. burgemeester of voorzitter veiligheidsregio

2h.3. art. 176 Gemeentewet; art. 39 Wet veiligheidsregio's

2h.3. zie schema rampenbestrijding algemeen

2i. overige maatregelen door openbaar bestuur, zie toelichting en schema rampenbestrijding algemeen

2i. een interventie jegens een drinkwaterbedrijf vindt plaats door de inspecteur van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) of door de minister van IenW. De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio zou op grond van zijn noodbevelsbevoegdheid (inclusief het opperbevel) aan een drinkwaterbedrijf zo nodig een opdracht kunnen geven; toepassing van het beginsel van subsidiariteit houdt echter in dat hij een verzoek tot interventie doet aan de regionale inspecteur. De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio past dan dus in beginsel zijn bevoegdheden niet toe

3. maatregelen bij milieu-incidenten in het algemeen en kernongevallen in het bijzonder, zie schema milieu

4. vordering en onteigening
zie schema schaarste algemeen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
5. aanwijzing en optreden rijksheren, vertegenwoordiging minister in regionaal beleidsteam, uitoefenen van noodbevoegdheden namens de minister		5. art. 16 Prijzennoodwet	5. rijksheren zijn vertegenwoordigers van de minister in de regio. Aanwijzing vindt plaats in de preparatiefase
	5a. de hoofdingenieur-directeuren van de regionale organisatieonderdelen van het directoraat-generaal Rijkswaterstaat	5a. art. 16 lid 1 Prijzennoodwet jo art. 2 onder f aanwijzingsbesluit economische noodwetgeving	

voedselvoorziening (voedselzekerheid): levensmiddelen
voor diervoeders zie tevens hierna

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. informatie	1. minister van LNV, bij regeling		
1a. door personen/bedrijven met een functie in de voedselketen		1a. art. 12* en art. 23 lid 1 Noodwet voedselvoorziening	1a. art. 12 Noodwet voedselvoorziening bevat in werking te stellen noodrecht, KB vereist

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1b. eenieder voor distributiegoederen		1b. art. 8 Distributiewet	1b. in werking te stellen noodrecht, KB vereist
2. maatregelen			
2a. maatregelen EU ter veiligstelling van de voorziening, zoals intrekking exportvergunningen	2a. Europese Commissie of Raad, bijvoorbeeld op advies van het Beheerscomité Granen	2a. art. 39 lid 1 onder d EU-Werkingsverdrag	
2b. voorschriften voor de bodemproductie, zoals een gebod	2b en c. minister van LNV, bij regeling	2b. art. 3 Bodemproductiewet 1939*	2b. in werking te stellen noodrecht, KB vereist de Bodemproductiewet 1939 en de Noodwet voedselvoorziening overlappen elkaar gedeeltelijk maar hebben een verschillende de reikwijdte. De Bodemproductiewet 1939 heeft direct betrekking op de bodem. De Noodwet voedselvoorziening heeft betrekking op producten van landbouw en visserij
2c. voorschriften voor alle handelingen in de voedselketen (tot en met de koop), waaronder een productieplicht, het vaststellen van prijzen en het inleveren van grondstoffen, hulpstoffen, verpakkingsmateriaal en machines, e.d.		2c. art. 6, 7, 9 en 10 Noodwet voedselvoorziening*	2c. een aantal van deze maatregelen kan ook op de Landbouwwet worden gebaseerd. Indien mogelijk dient dat ook te gebeuren, omdat in dat geval niet aan de voorwaarde van het bestaan van buitengewone omstandigheden is voldaan
2d. hamsterverbod	2d. minister van EZK	2d. art. 3 lid 2 Hamsterwet*	2d. in werking te stellen noodrecht, KB vereist

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
2e. distributiemaatregelen, bijv. rantsoenering, zie verder schema schaarste algemeen	2e. minister van EZK	2e. art. 4 t/m 7 Distributiewet*	2e. in werking te stellen noodrecht, KB vereist
2f. vordering en onteigening: onteigening en beschikbaarstelling aan bevolking en bedrijven van levensmiddelen (inclusief diervoeders), grondstoffen van levensmiddelen; zie verder schema schaarste algemeen	2f.1. burgemeester na algemene of bijzondere machtiging minister van EZK (evt. na overleg met militair gezag) of op last van minister van EZK voor andere gemeenten	2f.1. art. 76a ter t/m 76f Onteigeningswet*	2f.1. in werking te stellen noodrecht, KB vereist militair gezag is een vorm van militair bestuur, ingesteld op grond van de Oorlogswet voor Nederland en alleen mogelijk tijdens de beperkte of algemene noodtoestand
	2f.2. burgemeester of voorzitter veiligheidsregio	2f.2. art. 175 Gemeentewet; art. 39 Wet veiligheidsregio's	2f.2. de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan op grond van zijn algemene noodbevoegdheden formeel ook voedsel vorderen en herverdelen, maar gezien de gecentraliseerde aanpak zal dit alleen aan de orde zijn in acute situaties waarin centrale maatregelen niet kunnen worden afgewacht of geen effect sorteren. Bovendien zijn lokale maatregelen ten aanzien van winkels/winkelketens met landelijke distributiekkanalen veelal niet zinvol. De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan zo nodig maatregelen treffen ter handhaving van de openbare orde maatregelen inzake primaire levensbehoeften zoals opgenomen in decentrale crisisplannen hebben geen betrekking op de algehele voedselvoorziening, maar op het beschikbaar stellen van primaire levensbehoeften aan mensen die vanwege een ramp elders zijn opgevangen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
-----------	-----------	------------------	-------------

<p>3. aanwijzing en optreden rijksheren, vertegenwoordiging minister in regionaal beleidsteam, uitoefenen van noodbevoegdheden namens de minister</p>		<p>3. art. 18 Noodwet voedselvoorziening inzake bevoegdheden krachtens de Noodwet voedselvoorziening, Distributiewet, Hamsterwet, Vorderingswet, Prijzenoodwet, Landbouwwet en Algemene Douanewet; Beschikking aanwijzing voedselcommissarissen; Beschikking aanwijzing Voedselcommissaris 's-Gravenhage , Ambtsgebied voedselcommissarissen Noord-Brabant en Gelderland</p>	<p>3. rijksheren zijn vertegenwoordigers van de minister in de regio. Aanwijzing vindt plaats in de preparatiefase. De aanwijzing is verouderd; in de praktijk fungeert een regioambassadeur van EZK en LNV als rijkshereer</p> <p>in tegenstelling tot het gemoderniseerde art. 16 Prijzenoodwet bevat art. 18 Noodwet voedselvoorziening nog het verouderde isolatiecriterium</p>
---	--	--	---

3a. aanwijzing: regering, bij amvb (voedselcommissaris)

3b. optreden: isolatiecriterium

voedselveiligheid: levensmiddelen voor diervoeders zie tevens hierna

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
-----------	-----------	------------------	-------------

over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen VWS en LNV voor voedselveiligheid, zie *Kamerstukken II 2004/05, 26 991, nr. 119*

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
<p>1. regulier toezicht/handhaving warenwetgeving: verbod om levensmiddelen te bereiden, verwerken, verhandelen of te bezigen die een gevaar vormen voor de gezondheid of veiligheid van de mens</p>	<p>1. toezicht en (namens de minister van VWS) handhaving door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)</p>	<p>1. art. 4 lid 1 Warenwet en in het bijzonder Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen</p>	
<p>2. informatie bij ernstig gevaar en noodzaak snelle actie</p>			
<p>2a. informatie op EU-niveau</p>	<p>2a. lidstaten, Europese Commissie en Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (<i>European Food Safety Authority</i>, EFSA)</p>	<p>2a. art. 50 Verordening (EG) Nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden, <i>PbEU</i> 2002, L 31/1 (Algemene levensmiddelenverordening)</p>	<p>2a. het betreft een systeem voor snelle waarschuwingen in de vorm van een netwerk voor kennisgevingen van het bestaan van een direct of indirect risico voor de gezondheid van de mens, verband houdend met een levensmiddel of diervoeder. Dit systeem omvat de lidstaten, de Commissie en de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid</p>
<p>2b. informeren minister van LNV over gevaar levensmiddelen</p>	<p>2b. exploitant van een levensmiddelenbedrijf</p>	<p>2b. art. 19 lid 3 Algemene levensmiddelenverordening</p>	
<p>2c. informeren consument</p>	<p>2c. crisiseenheid van de Europese Commissie</p>	<p>2c. art. 56 en 57 lid 3 Algemene levensmiddelenverordening</p>	<p>2c. als de Europese Commissie een ernstig direct of indirect risico voor de gezondheid van de mens als gevolg van levensmiddelen of diervoeders constateert en dat risico niet met normale maatregelen voorkomen, weggenomen</p>

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			of beperkt kan worden, richt ze onverwijld een crisiseenheid op waarvan de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid deel uitmaakt
3. maatregelen			3. voor art. 2a Warenwet, zie schema Defensie
3a. eigen maatregelen exploitant van een levensmiddelenbedrijf, waaronder het uit de handel nemen van levensmiddelen en het terugroepen van reeds geleverde levensmiddelen	3a. exploitant van een levensmiddelenbedrijf	3a. art. 19 lid 1 en 2 Algemene levensmiddelenverordening	
3b.1. tijdelijke maatregelen totdat de Europese Commissie maatregelen heeft getroffen	3b.1. lidstaat	3b.1. art. 54 Algemene levensmiddelenverordening	
3b.2. maatregelen EU: - opschorting van het in de handel brengen of het gebruik - opschorting invoer uit derde land - vaststelling van bijzondere voorwaarden - elke andere tijdelijke passende maatregel	3b.2. Europese Commissie	3b.2. art. 53 lid 1 onder a Algemene levensmiddelenverordening	3b.2. zie bijvoorbeeld Uitvoeringsverordening (EU) Nr. 961/2011 van de Commissie van 27 september 2011 tot vaststelling van bijzondere voorwaarden voor de invoer van levensmiddelen en diervoeders van oorsprong uit of verzonden vanuit Japan in verband met het ongeval in de kerncentrale van Fukushima, <i>PbEU</i> 2011, L 252/10
3c. spoedvoorziening inzake wren van waren wanneer amvb kan niet worden afgewacht	3c. minister van VWS, bij regeling	3c. art. 15 Warenwet	3c. spoedvoorziening is beperkt tot de duur van een jaar en kan eenmaal ten hoogste met een jaar worden verlengd

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
3d. handelaar gelasten om consument te informeren over gevaar	3d.1. minister van VWS	3d.1. art. 21 lid 1 Warenwet	3d.1. zie ook art. 174 en 175 Wetboek van Strafrecht
	3d.2. minister van JenV	3d.2. Besluit tijdelijke herindeling ministeriële taken in het geval van een terroristische dreiging met een urgent karakter jo. art. 21 lid 1 en 2 Warenwet	3d.2. zie voorwaarden genoemd in het Besluit en onder (nood)drinkwater en noodwater, toelichting bij 2f.2
3e. inbeslagname waren waarvoor een tijdelijk verbod ex art. 32k Warenwet geldt	3e.1. minister van VWS	3e.1. art. 32L Warenwet	
	3e.2. minister van JenV	3e.2. Besluit tijdelijke herindeling ministeriële taken in het geval van een terroristische dreiging met een urgent karakter jo art. 32l lid 1 en 3 Warenwet	3e.2. zie voorwaarden genoemd in het Besluit en onder (nood)drinkwater en noodwater, toelichting bij 2f.2
3f. vernietiging van gevaarlijk gebleken waren	3f.1. minister van VWS	3f.1. art. 32m lid 1 Warenwet	
	3f.2. minister van JenV	3f.2. Besluit tijdelijke herindeling ministeriële taken in het geval van een terroristische dreiging met een urgent karakter jo. art. 32m Warenwet	3f.2. zie voorwaarden genoemd in het Besluit en onder (nood)drinkwater en noodwater, toelichting bij 2f.2
3g. tijdelijk beperken of verbieden biocide vanwege gevaar voor de gezondheid van mens of dier dan wel onaanvaardbare effecten voor het milieu	3g. College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden	3g. art. 48 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden jo art. 88 Verordening (EU) Nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de	3g. art. 88 Verordening (EU) Nr. 528/2012 bevat een vrijwaringsclausule op grond waarvan een lidstaat maatregelen kan nemen wanneer een biocide een ernstig risico oplevert voor de gezondheid van mensen, dieren of het milieu

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
		markt aanbieden en het gebruik van biociden, <i>PbEU</i> 2012, L 167/1	zie ook het schema dierziekten en plantenziekten, onder plantenziekten 6, en schema geneeskundige hulpverlening en infectieziektenbestrijding, onder infectieziektenbestrijding 4d

3h. schorsen of wijzigen vergunning diergeneesmiddel

3h. minister van VWS

3h. art. 7.8 lid 1Wet dieren; art. 4.5, 4.6 en 4.7 Besluit diergeneesmiddelen 2022

4. maatregelen bij milieu-incidenten

voor maatregelen voor dieren, met inbegrip van visserij en gewassen, zie schema milieu; voor kernongevallen zie eveneens schema milieu

diervoeders

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
-----------	-----------	------------------	-------------

Verordening (EG) Nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
<p>1. regulier toezicht/handhaving diervoederwetgeving: verbod diervoeders om te bereiden, te bewerken, te verwerken, te verpakken, te etiketteren, in de handel te brengen, in of buiten Nederland te brengen, te vervoeren of aan te bieden, aan te prijzen, af te leveren, te ontvangen, voorhanden of in voorraad te hebben: a. die niet zuiver, deugdelijk, of van gebruikelijke handelskwaliteit zijn b. die een gevaar opleveren voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu, indien niet correct gebruikt c. die de dierlijke productie ongunstig kunnen beïnvloeden</p>	<p>1. toezicht en namens de minister van LNV handhaving door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)</p>	<p>art. 2.17 Wet dieren; art. 8.1 lid 1 Wet dieren jo art. 2 onder a Besluit aanwijzing toezichthouders Wet dieren</p>	<p>voedselveiligheidsaangelegenheden (Algemene levensmiddelenverordening), <i>PbEU</i> 2002, L 31/1 is ook van toepassing op diervoeders, zie hiervoor bij voedselveiligheid</p> <p>over de NVWA: zie hiervoor bij voedselveiligheid</p>
<p>2. informatie informeren minister van LNV over gevaar diervoeders voor de gezondheid van mens of dier of voor het milieu</p>	<p>2. bedrijf</p>	<p>2. art. 20 lid 1 Algemene levensmiddelenverordening</p>	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
3. maatregelen			
3a. eigen maatregelen bedrijf	3a. bedrijf	3a. art. 20 lid 1 en 2 Algemene levensmiddelenverordening	
3b.1. tijdelijke maatregelen totdat de Europese Commissie maatregelen heeft getroffen, zie onder voedselveiligheid en hierna bij 3c			
3b.2. maatregelen EU, zie onder voedselveiligheid			
3c. maatregelen overheid, bijv. verbod producten in het verkeer te brengen en het verlenen van vrijstelling of ontheffing wanneer de gezondheid van mens of dier of wanneer het milieu in gevaar is	3c. minister van LNV	3c. art. 5.11 Wet dieren	
3d. maatregelen bij schaarste			
3d.1. centraal	3d.1. minister van LNV	3d.1. Noodwet voedselvoorziening*	3d.1. in werking te stellen noodrecht, KB vereist zie verder onder voedselvoorziening
3d.2. decentraal:	3d.2a. burgemeester na algemene of bijzondere	3d.2a. art. 76a ter t/m 76f Onteigeningswet*	3d.2a. in werking te stellen noodrecht, KB vereist

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
onteigening en beschikbaarstelling aan bevolking en bedrijven van levensmiddelen (incl. diervoeders), grondstoffen van levensmiddelen; zie verder schema schaarste algemeen	machtiging minister van EZK (evt. na overleg met militair gezag) of op last van minister van EZK voor andere gemeenten		militair gezag is een vorm van militair bestuur, ingesteld op grond van de Oorlogswet voor Nederland en is alleen mogelijk tijdens de beperkte of algemene noodtoestand
	3d.2b. burgemeester of voorzitter veiligheidsregio	3d.2b. art. 175 Gemeentewet; art. 39 Wet veiligheidsregio's	3d.2b. zie onder voedselvoorziening, toelichting bij 2f.2

4. aanwijzing en optreden rijksheren, zie hiervoor onder voedselvoorziening

biologische agentia

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. verbieden ontwikkeling, productie, in voorraad hebben, verwerving of bezit van biologische agentia, indien minister reden heeft om aan te nemen dat deze geëigend zijn om als strijdmiddel te worden gebruikt	1a. minister van LNV of minister van VWS in overleg met minister van LNV, in overeenstemming met minister van Defensie	1a. art. 2 lid 1 Uitvoeringswet Verdrag biologische wapens	

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
	1b. idem, maar minister van JenV	1b. Besluit tijdelijke herindeling ministeriële taken in het geval van een terroristische dreiging met een urgent karakter jo. art. 2. Uitvoeringswet Verdrag biologische wapens	b. zie voorwaarden genoemd in het Besluit en onder (nood)drinkwater en noodwater, toelichting bij 2f.2

BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba)

Voor de BES-eilanden geldt specifieke wetgeving. Ter vergelijking zij hier vermeld:

- Wet drinkwater BES.

*) Inwerkingstelling bij Koninklijk Besluit, hetzij separaat, hetzij nadat de beperkte of algemene noodtoestand is afgekondigd (Coördinatiewet uitzonderingstoestanden), tenzij urgentie onverwijld inwerkingstelling noodzakelijk maakt (dan: op grond van ongeschreven recht).

Art. 35 lid 2 Noodwet voedselvoorziening is abusievelijk niet aangepast bij wijziging van deze wet in 1997, zodat de noodbepalingen zowel in werking moeten treden (art. 35 lid 2) als in werking moeten worden gesteld (art. 4).

Art. 17 lid 1 Bodemproductiewet 1939 is abusievelijk niet aangepast bij wijziging van deze wet in 1997, zodat de noodbepalingen zowel in werking moeten treden (art. 17 lid 1) als in werking moeten worden gesteld (art. 17 lid 2). In art. 17 zijn inwerkingtreding van een wet en inwerkingstelling van noodbevoegdheden niet onderscheiden.

NB De drinkwatersector is een sector die valt onder alertering terrorismebestrijding (atb). De bijlage bij het Besluit van 14 december 2005 houdende tijdelijke herindeling van ministeriële taken in het geval van een terroristische dreiging met een urgent karakter (Stb. 2005, 662), kent één verwijzing naar drinkwaterwetgeving (meer specifiek naar art. 23 Drinkwaterwet), zoals vermeld in dit schema.